

ความร่วมมือด้านไอศหัตถศึกษาของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

นางนงลักษณ์ สุวรรณกิจ *

สืบเนื่องจากการสัมมนา " ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัย " เมื่อเดือน พฤษภาคม 2522 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน บรรณารักษ์ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆขึ้นเพื่อร่วมมือกับปฏิบัติงาน และแก้ไขข้อปัญหาต่างๆ ให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของการสัมมนาในครั้งนั้น

คณะกรรมการกลุ่มไอศหัตถศึกษาได้มีการประชุมครั้งแรกในเดือนกันยายน 2522 โดยมีบรรณารักษ์จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่างๆรวม 10 แห่งเข้าร่วมประชุม และเพิ่มจำนวนเป็น 16 แห่งในปัจจุบัน

จากการประชุมของคณะกรรมการกลุ่มไอศหัตถฯ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2522 ถึงเดือน มิถุนายน 2526 รวม 22 ครั้ง มีการดำเนินงานและผลงานก่อสร้างได้ดังนี้

1. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนรายชื่อไอศหัตถวัสดุระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในด้านการร่วมมือระหว่างห้องสมุด

2. เพื่อมิให้แต่ละสถาบันทำงานซ้ำซ้อนกัน ให้สถาบันต่างๆได้แจ้งแก่สถาบันอื่นว่าตนกำลังจัดทำอะไรอยู่ และมีโครงการจะทำอะไรต่อไป เช่น การถ่ายทำไมโครฟิล์ม ได้เสนอให้นำรายชื่อวารสารที่จะถ่ายลงไมโครฟิล์มมาพิจารณาาร่วมกัน เพื่อจะได้ร่วมมือในการถ่ายทำต่อไป

3. ด้านความร่วมมือในการจัดหาไอศหัตถวัสดุ สถาบันใดผลิตไอศหัตถวัสดุออกจำหน่าย ให้แจ้งให้สถาบันอื่นทราบด้วย และให้ผู้แทนจากแต่ละสถาบัน จัดหารายชื่อไอศหัตถวัสดุที่นักวิชาหรือคณะทำออกจำหน่ายมาแจ้งให้แก่กันทราบ เพื่อความสะดวกในการจัดหาเข้าห้องสมุด

4. ทิ่จำรณำเรื่งนั้หำลัษสัทธิ์วำรสำรทึ่จะด่ำยไมโครฟิล์ม และมีข้อสรุปร่ำวำ ค่ำรด่ำยไมโครฟิล์มวำรสำรภำษำไทยสำมำรท่ำได้ เพราะในวำรสำรไมโครฟิล์มว่ำ "สงวนลิขสิทธิ์"

5. ค่ำรยึ่มสัทธิ์ค้ำนวัสัทธิ์ระหว่างห้องสมุด ให้ผำนฝ่ำยที่รับผิคชอบของแ่ละสัดำนัน โดยใช้เบงפורมที่งคณเออนุกรรมกำรกลุ่มสัทธิ์ ติ้จ้ทำขึ้น ซึ่งเบงפורมนี้้จะคั้รับกำรแก้ไขเพิ่มเติมในโอกำสต่อไป

6. ระเบียงค่ำรยึ่มสัทธิ์ค้ำนวัสัทธิ์ระหว่างห้องสมุด มีมติว่ำจะย้งไม่รำงระเบียงค่ำรยึ่มขึ้นใช้รวมกัน แ่ให้ใช้ระเบียงของแ่ละห้องสมุดที่ม็อยู่ไปก่อน ห้องสมุดคั้ที่ย้งไม่มีระเบียงค่ำรยึ่มสัทธิ์ค้ำนวัสัทธิ์ ให้จ้ทำระเบียงขึ้นใช้ โดยคูนเเวทงจำกทงห้องสมุดที่ม็ระเบียงอยู่แ่ล้ และให้บรรณำรคั้สัทธิ์ นำระเบียงค่ำรยึ่มที่คั้รับจำกห้องสมุดอื่น รวมเขำเลม ให้อู่เป็นคูนมือค่ำรยึ่ม

7. เรื่งกำรจ้ค้เก็บไมโครฟอร์ม มีข้อเสนอเนะ กั้งนี้

7.1 ในกำรท่ำบัตร์รำยกำร ห้องสมุดคั้จะจ้ค้ห้ม็สัทธิ์ค้ำนวัสัทธิ์ประภทไมโครฟอร์มหรือไม ให้อู่ที่ควำมพร้อมของแ่ละแ่ง

7.2 ที่ม็ค้ำนข่ำยเทื่อเลขเรื่งกหนังสือ หรือสัทธิ์ค้ำนวัสัทธิ์ที่ใช้ ควรประทั้ระหั้สัจำเนกประภทของวัสัทธิ์ก้ำหนดขึ้นเป็นมำตรฐำน และที่ม็ค้ำนขวำของบัตร์ ควรประทั้แ่ล่งที่เก็บของวัสัทธิ์ควย

7.3 กรณั้ที่ด่ำยท่ำไมโครฟิล์มจำกเลมหนังสือ ให้ใช้บัตร์รำยกำรของหนังสือคั้เลข โดยเพิ่มรำยละเอื่งยเกี่ยวกับประภทของวัสัทธิ์ และแ่ล่งที่เก็บเทำนัน

7.4 ถ่ำเป็นกำรด่ำยท่ำไมโครฟิล์มหนังสือหำยำก ควรทำขึ้นไว้ 2 ชุด ให้อู่ป้องกันกำรขำรุคหรือสูญหำย

8. กำรจ้ค้เก็บและให้บริการเทงบ้นทึ่กเสื่ง ติ้ม็กำรแ่ลคเปลื่งนควำมรู้ค้ำนกำร

ทำบัตรรายการ การจัดเก็บ การบำรุงรักษา และการให้บริการ เพื่อบันทึกเสียง เพื่อ
สามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างดีที่สุด

9. ใ้จัดทำ รวบรวมรายชื่อ โสตทัศนอุปกรณ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2525
จำนวน 60 เล่ม เพื่อเป็นคู่มือสำหรับบรรณารักษ์ ในการจัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาไว้บริการ
ในห้องสมุด โดยได้รวบรวมรายชื่อโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
และแยกเรียงตามประเภทของอุปกรณ์ พร้อมทั้งระบุแหล่งที่มา และชื่อห้องสมุดที่มีอุปกรณ์นั้นๆ
คู่มือเล่มนี้ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดพิมพ์ใหม่เป็นครั้งที่ 2 ในปี 2526 นี้

10. จัดทำตัวอย่างบัตรรายการ โสตทัศนวัสดุ เพื่อเป็นคู่มือสำหรับบรรณารักษ์โสตฯ
ในการทำบัตรรายการ โสตทัศนวัสดุประเภทต่างๆ คู่มือเล่มนี้กำหนดจัดพิมพ์ในปี 2526 เช่นกัน

11. จัดประชุมปฏิบัติการและฝึกอบรมคณาจารย์โสตทัศนศึกษาสำหรับบรรณารักษ์และเจ้า
เจ้าหน้าที่โสตฯ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคนิค การใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ โดย
จัดเป็นระยะๆ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ คือ เรื่องอุปกรณ์เครื่องเสียงและเทปบันทึกภาพ
วัสดุและอุปกรณ์ไมโครฟอร์ม วัสดุและอุปกรณ์ประเภทฉาย และวัสดุกราฟิก

12. เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่บรรณารักษ์โสตฯ ได้มีการนำชมงานด้านโสต-
ทัศนศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายให้ฟัง ซึ่งโครงการนี้
จะดำเนินต่อไป

* นางนงลักษณ์ สุวรรณกิจ : บรรณารักษ์งานโสตทัศนวัสดุ หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาฯ ประธานคณะกรรมการกลุ่มโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2524-
2526.